

بوزنامه

شماره ۹ - تابستان ۱۳۸۶

بوزنامه خبرنامه داخلی انجمن یوزپلنگ ایرانی است که برای اطلاع رسانی پیرامون فعالیت های این انجمن درباره یوزپلنگ و سایر گونه های حیات وحش در کشور تهیه و توزیع می گردد. نهایت تلاش هیأت تحریریه بر آن است تا این خبرنامه را به صورت فصلنامه در اختیار دانشجویان، اساتید، کارشناسان، مدیران، محیط بانان و علاقه مندان قرار داده و در این راه، نیازمند همیاری و همفکری شما هستیم.

پایان نخستین طرح جامع روی خرس قهوه ای در البرز مرکزی شمالی

قهوه ای از طلایی و بور تا قهوه ای بسیار تیره متمایل به سیاه هستند. تیم تحقیقاتی انجمن با استفاده از این تکنیک موفق شد ۳۷ تا ۳۹ قلاده خرس قهوه ای را در منطقه حفاظت شده البرز مرکزی شمالی شناسایی نماید.

این گونه یکی از پایین ترین نرخ های تولید مثل را در میان گوشتخواران دارد و سال ها طول می کشد تا یک خرس ماده بتواند ماده ای را جایگزین خود کند. به عنوان مثال در دو مورد مشاهده شد که فاصله بین زایمان های دو خرس ماده، ۴ سال طول کشیده است. البته موضوع تولید مثل خرس ها، نیازمند مطالعات بیشتری است.

در این مدت، علاوه بر خرس قهوه ای، مطالعات گسترده ای نیز در زمینه سایر گونه های جانوری موجود در این منطقه صورت گرفت. پلنگ یکی از مهمترین گونه های مطالعه شده در این مدت بود و مقاله ای به زبان انگلیسی درباره این گونه، در مجله Cat News - که نشریه رسمی گروه متخصصین گربه سانان اتحادیه جهانی حفاظت (IUCN) می باشد - به چاپ رسید. این مقاله برای استفاده

علاقه مندان در سایت انجمن قرار گرفته است. از سوی دیگر، بررسی هایی درباره پویایی شناسایی جمعیت مرال و کل و بز، رژیم غذایی سمور و همچنین بوم شناسی سیاه گوش در این منطقه نیز صورت گرفت. به علاوه، حدود ۹۰ گونه پرنده در منطقه شناسایی شد که از جمله آن ها باید به کبک دری، هما و تنوع بالایی از سهره ها اشاره نمود.

باقر نظامی

هماهنگ کننده طرح خرس البرز مرکزی

سرانجام، طرح جامع انجمن یوزپلنگ ایرانی روی خرس قهوه ای در البرز مرکزی شمالی در شهریور ماه سال جاری بعد از ۲ سال به پایان رسید. این طرح پژوهشی از تابستان ۱۳۸۴ در منطقه گلستانک و با همکاری دفتر حیات وحش و آبزیان سازمان محیط زیست آغاز شده بود. خرس قهوه ای چندان در ایران شناخته شده نیست و به طبع آن در مجامع بین المللی هم اطلاعاتی از این جانور از ایران به ثبت نرسیده است. در این بررسی اطلاعات جامع از عادات غذایی خرس ها در تمام ماه های سال، زمستان خوابی، عادات و رفتار، تقابلات آن با جوامع محلی، گزینش زیستگاه در فصول مختلف و وضعیت جمعیتی خرس قهوه ای به دست آمد. از آن جا که این گونه جانوری، نیازهای متابولیکی فراوانی دارد، تجزیه و تحلیل ها پیرامون سرگین آن در فصول مختلف گویای تنوع و تغییرات رژیم غذایی این جانور در فصول مختلف سال است. تقابلات این جانور با مردم محلی زیستگاه های آن زیاد و اجتناب ناپذیر است. لذا بخشی از این مطالعه به مردم محلی، بررسی مشکلات آنان و همچنین

تهدیدهای وارده از جانب آنان به حیات وحش اختصاص یافت.

شاید یکی از بهترین راه های شناسایی افراد مختلف یک جمعیت خرس، در یک منطقه و در یک زمان محدود و کوتاه، شناسایی افراد مختلف بر اساس شکل ظاهری، رنگ آن ها و علائم خاصی (همچون بریدگی گوش یا طوق گردن) است که در بدن دارند. باشد. در این مطالعه نیز تلاش شد تا از این تکنیک استفاده شود. خرس های قهوه ای دارای فازهای مختلف رنگ

شهرستان بافق در استان یزد، از زیستگاه های خوبی برخوردار بوده و جمعیت قابل توجهی از یوزپلنگ، پلنگ، قوچ و میش، کل و بز و جبیر را در خود جای داده است. اما در این میان چیزی که بیش از همه توجه را به خود جلب می کند برخورد بسیار زیاد انسان با گونه نادر یوزپلنگ در این شهرستان است که از این نظر شاید بافق بی نظیرترین منطقه ایران باشد. از ماجرای مشهور

مشاهده یک یوزپلنگ ماده به همراه سه توله اش در شهر بافق در سال ۱۳۷۳ گرفته تا کشته شدن یوزپلنگ در جاده در اثر تصادف با اتومبیل در سال ۱۳۸۴، همگی مویید این مطلب است. اگرچه جمعیت یوزپلنگ در مناطق این شهرستان بخصوص منطقه حفاظت شده بافق از وضعیت نسبتاً خوبی برخوردار است ولی قطعاً جمعیت یوز آنقدر بالا نیست که این برخوردها را توجیه کند. ولی با کنار هم قرار دادن گزارشات مشاهدات یوزپلنگ در منطقه و بررسی شرایط زمانی و مکانی آن ها بنظر می آید طرحی از یک مسیر حرکتی سالانه رسم می شود. مسیر پر خطی که طی آن یوزپلنگ های مهاجر می بایست از محیط های انسانی متعدد عبور کنند. گرچه تعداد و جزئیات این گزارشات برای اثبات وجود چنین مهاجرتی کافی نیست، ولی شواهد محکمی برای وجود این مسئله هستند و برخوردهای متعدد یوزپلنگ در محیط های انسانی را به خوبی توجیه می کنند. محیط بانان منطقه عقیده دارند یوزپلنگ ها تابستان را در منطقه آزاد کلوته ها بسر برده و زمستان را در منطقه حفاظت شده بافق می گذرانند. در سال ۱۳۸۱ براساس شواهد موجود تا آن زمان، مدلی از مهاجرت یوزها در منطقه توسط نگارندگان طراحی شد که از همین الگو پیروی می کرد. در این مقاله سعی شده است یکبار دیگر با بررسی شواهد بین سالهای ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۴ و قرار دادن آنها در کنار شرایط زیستگاه های شهرستان بافق، صورت مسئله و الگوی اولیه این مسیر مهاجرتی ترسیم شود.

مناطق مورد بررسی در این مطالعه عبارتند از:

منطقه حفاظت شده کوه بافق: این منطقه با وسعتی معادل ۸۸۵۲۷ هکتار در شرق و جنوب شرق شهر بافق واقع شده است. گیاهخواران اصلی این منطقه کل و بز و قوچ میش است. جبیر در جمعیت بسیار کم در این منطقه زیست می کند. از سال ۱۳۸۱ تاکنون ۳ مرتبه از یوزپلنگ در این منطقه فیلمبرداری شده است.

منطقه آزاد کلوته ها: این منطقه وسیع کاملاً تپه ماهوری است. در جنوب شهر بافق، جنوب تا جنوب غربی و غرب منطقه حفاظت شده بافق و شرق منطقه حفاظت شده کالمند بهادران قرار دارد. گیاهخواران اصلی منطقه قوچ و میش و جبیر هستند. منابع آبی آن از بافق کمتر است ولی هوای آن اغلب حدود ۱۰ درجه خنک تر از بافق است.

منطقه شکار ممنوع آریز: این منطقه شمال شهر بافق، شمال منطقه حفاظت شده بافق و جنوب منطقه حفاظت شده دره انجیر قرار دارد. گیاهخواران اصلی این منطقه قوچ و میش و کل بز است. در سال ۱۳۷۸ ۲ قلاده یوزپلنگ در این منطقه کشته شده اند.

شهر بافق و جاده های اطراف: شهر بافق کوچک است و جمعیت کمی دارد ولی شهرستان بافق معدن خیزترین شهرستان کشور است. این مسئله اهمیت راههای دسترسی به شهر را بسیار بالا برده. تا جاییکه این شهر کوچک محل تقاطع دو خط راه آهن است و جاده های متعددی از آن و معادن اطراف عبور می کند. سابقه مشاهده یوزپلنگ در شهر بافق طولانی است. شهریورماه سال ۱۳۷۲ یک یوزپلنگ ماده و سه توله اش در یکی از باغ های شهر بافق مشاهده می شوند. در آذرماه ۱۳۷۸ یک قلاده یوزپلنگ کنار جاده در حالی که از کلوته به سمت شهر می رفته است مشاهده شده که در اثر عبور یک وانت فرار کرده است. فروردین ماه سال ۱۳۸۱، ۲ قلاده یوزپلنگ در کیلومتر ۲۷ جاده بافق-یزد (غرب شهر بافق) دیده شده اند. در شهریور همان سال ۳ قلاده یوزپلنگ در کیلومتر ۴۷ همان جاده دیده شده اند. از همه جالب تر اینکه در اردیبهشت ماه سال

بررسی مهاجرت یوزپلنگ ها در شهرستان بافق

مسیر پر خطر

مرتضی اسلامی دهکردی (انجمن یوزپلنگ ایرانی)
علی اکبر کریمی (سرپرست اداره محیط زیست بافق)

۱۳۸۲ در خیابان چهارده معصوم شهر بافق یک یوزپلنگ دیده می شود که در اثر تعقیب سگ های ولگرد فرار می کند. خرداد ۱۳۸۲ سه توله یوزپلنگ در شمال شرق منطقه حفاظت شده توسط چوپانی کشته شده اند. زمستان سال ۱۳۸۳ در غرب شهر بافق و شمال منطقه حفاظت شده کالمند یک قلاده یوزپلنگ در جاده در اثر تصادف با اتومبیل کشته شد. بهار سال ۱۳۸۴ شمال در منطقه

حفاظت شده بافق و جنوب شکار ممنوع آریز یک قلاده یوزپلنگ در جاده در اثر تصادف با اتومبیل کشته شد. زمستان ۱۳۸۴ باز هم در جنوب غربی شهر بافق و شمال منطقه حفاظت شده کالمند یک قلاده یوزپلنگ در اثر تصادف با اتومبیل کشته شد.

این بررسی بر اساس گزارشات پرسنل اداره محیط زیست بافق انجام شده است.

از سال ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۴ در مجموع ۳۷ مورد گزارش مشاهده یوزپلنگ در مناطق فوق و در شهر بافق ثبت شده است. تفکیک این مشاهدات از نظر فصلی و مکانی در جدول زیر آمده است.

در مجموع ۲۲ گزارش مربوط به منطقه حفاظت شده است که اکثریت قریب به اتفاق آن ها در فصل های پاییز و

ماه	تعداد دفعات مشاهده		
	منطقه حفاظت شده کوه بافق	منطقه شکار ممنوع آریز	شهر بافق و جاده های اطراف
فروردین	۱	۱	۱
اردیبهشت	۳		۱
خرداد	۲	۱	۱
تیر			
مرداد		۳	
شهریور			۱
مهر	۲		
آبان	۲		
آذر	۴		
دی	۶		
بهمن	۵		۱
اسفند	۱		۱

یک مورد مشاهده خرداد در منطقه حفاظت شده مربوط به شمال منطقه و نزدیک شکارممنوع آریز است.

زمستان هستند. علاوه بر موارد فوق، در پاییز ۱۳۸۱ یک راننده ماشین ۵ قلاده یوزپلنگ را کنار یکی از جاده های جنوبی منطقه مشاهده می کند. ۴ گزارش به منطقه آزاد کلوته ها اختصاص دارد که اغلب در تابستان هستند. ۴ مورد هم مربوط به شکارممنوع آریز است که همگی در فصل بهار هستند. همچنین یک مورد تصادف یوزپلنگ در جاده کوشک، در

جنوب این منطقه اتفاق افتاده است.

با توجه به گزارشات بنظر می رسد یوزپلنگ ها از ابتدای پاییز تا اواخر زمستان در منطقه حفاظت شده به سر برده و بهار را بسمت شمال و منطقه شکار ممنوع آریز می روند. با رسیدن فصل تابستان بسمت کلوته ها در غرب و جنوب رفته و با فرا رسیدن پاییز مجدداً به منطقه حفاظت شده بر می گردند. برای این جابجایی، آن ها آنها مجبورند از محیط های انسانی بین این مناطق عبور کنند و در این زمان ها توسط مردم بومی هم مشاهده می شوند. اواخر زمستان و اوایل بهار، اطراف جاده ها و آغل های شمال منطقه حفاظت شده. اواخر بهار اطراف شهر بافق و جاده های غرب منطقه حفاظت شده. اواخر تابستان و اوایل پاییز جاده های جنوبی منطقه حفاظت شده. در مجموع وجود مسیر مهاجرتی طبق شکل محتمل بنظر می رسد. از آنجائیکه تنها درصد کمی از یوزپلنگ ها مشاهده می شوند، اینکه آیا همه آنها در این منطقه از این الگو تبعیت می کنند یا خیر نیاز به مطالعات بیشتر دارد.

علت این جابجایی ها بدرستی مشخص نیست. شاید بتوان آنرا به تغییرات دمایی یا دسترسی به شکار مناسب در فصول مختلف نسبت داد. منطقه حفاظت شده از مساحت کم و امنیت بالایی برخوردار است. زمستان گذرانی و در نتیجه جفتگیری یوزها نیز در این منطقه اتفاق می افتد. همه ساله در منطقه دسته هایی شامل مادر و توله ها در مشاهده شده اند. با توجه به این شرایط ممکن است هر ساله یوزهایی که بیش از ظرفیت این منطقه هستند مجبور به مهاجرت از منطقه شده و منتشر شوند. طی مسیر حرکت بسمت مناطق جدید نظیر کالمند و مناطق کرمان، به محیط های انسانی برخورد کرده و گاهی کشته شوند.

در مجموع اواخر زمستان تا اواخر بهار که یوزپلنگ ها بدلیل مستی، جفتگیری و زایمان بسیار آسیب پذیرند، دارای بیشترین پراکندگی در ناحیه هستند. و بدلیل نزدیکی به محیط های انسانی، بیشترین احتمال برخورد با انسان نیز در همین زمان است. تمامی تلفات سالهای اخیر در همین دوره زمانی بوده است.

در هر صورت این جابجایی ها به هر دلیل که باشد، بخشی از چرخه زندگی یوزپلنگ ها در منطقه است. در نگاه کلی تر این ما هستیم که وارد زیستگاه این جانور زیبا شده و با تاسیس معدن، جاده، راه آهن و ... آنرا به قطعات کوچک تقسیم کرده ایم. در حال حاضر زیستگاههای فعلی مانند جزایر امنی نقش خود را برای حفظ و ازدیاد یوزپلنگ در منطقه ایفا کرده اند ولی مخاطرات بیرون باعث کاهش مجدد این جمعیت شده و می شوند. طی مدت این بررسی سالیانه بطور متوسط ۵/۱ یوز در این شهرستان کشته شده که همگی خارج از منطقه حفاظت شده و یا حاشیه آن بوده اند. برای کنترل این اثرات اقدامات آموزشی در جوامع محلی و همچنین کنترل توسعه انسانی امری ضروری و حیاتی است. با توجه به تلفات سالهای اخیر، هرگونه فعالیت انسانی مانند احداث جاده و معدن داخل زیستگاه های فعلی و تجزیه آنها به زیستگاه های کوچکتر، ضربه محکمی به جمعیت این گونه در معرض انقراض وارد خواهد کرد.

پی نوشت:

۱. جالب است بدانید در حدود سال ۱۳۷۷ یک قلاده پلنگ در شهر بافق دیده شد که توسط مردم کشته شد. همچنین به دفعات در شهر کاراکال دیده شده است.

۲. Dispersal

◆ یوزپلنگ، بافق، نمایندگان سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان ملل

اداره آموزش و پرورش و جمعیت هلال احمر بافق از جمله گزارش دهندگان این جلسه بودند. در ادامه جلسه آقای حسینی، درباره وضعیت یوزپلنگ در استان و فعالیت های اداره کل برای حفاظت از گونه های جانوری صحبت نمودند و اهمیت همکاری مردم محلی با سازمان حفاظت محیط زیست را تشریح کردند. حاضرین در جلسه، برای آشنایی با دستاوردهای دانش آموزی پروژه از محل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان بافق بازدید به عمل آوردند. تقوی، سرپرست کانون، گزارش همکاری های کانون و فعالیت های انجام شده را به طور مفصل ارائه داد. این دستاوردها شامل روزنامه دیواری، تحقیق علمی، خاطره نویسی، داستان نویسی و ... بود که بسیار مورد توجه بازدیدکنندگان قرار گرفت. به طوریکه پرسش و پاسخ های بسیار زیادی درباره این موضوع مطرح شد.

در روز دوم برنامه، گروه بازدید کننده، عازم روستای شیطان شد. مهمانان در مسجد روستا با مردم و مسئولین روستا ملاقات و گفتگو کردند. پس از خوش آمد گویی امام جمعه روستا، آقایان ضیایی و کامیاب در مورد یوزپلنگ و اهمیت آن در بافق صحبت کردند. در ادامه، اسلامی کلیاتی را در مورد روند کاری انجمن یوزپلنگ ایرانی در روستاها ارائه داد و غلامرضا عبداللهی، از انجمن همیاران سبز شیطان راجع به فعالیت های انجام شده توسط انجمن یوزپلنگ ایرانی و انجمن همیاران سبز شیطان در این روستا و مراتع اطراف گزارش داد.

سپس گروه با بازدید از خانه ترویج روستا با فعالیت های آموزشی مشترک انجمن یوزپلنگ ایرانی و انجمن همیاران سبز شیطان آشنا شدند. این فعالیت ها عبارت بود از: تهیه فیلم های مستند حیات وحش و پخش آن برای مردم روستا، قراردادادن یوزنامه بافق و اقلام آموزشی انجمن در کتابخانه و محل های پر تردد روستا و تهیه و توزیع بروشور آموزشی گوشتخواران منطقه بافق.

برای ناهار غذای کله جوش که یکی از غذاهای محلی بافق است تهیه شده بود که بازدیدکنندگان را به وجد آورد.

مرتضی اسلامی دهکردی مدیر بخش آموزش و روابط عمومی انجمن یوزپلنگ ایرانی

سازمان ملل متحد، نیلز لوهلام از سازمان ملل، مهندس ضیایی، جوکار و کشیری از پروژه حفاظت از یوزپلنگ آسیایی، حسینی، کریمی، غلامرضا پور و شریعتی، از سازمان محیط زیست از بازدیدکنندگان منطقه بودند که مرتضی

اسلامی، صفورا زوران و فاطمه حسینی از انجمن یوزپلنگ ایرانی ایشان را در این بازدید همراهی نمودند. در روز نخست، کارگروه هماهنگی پروژه، گزارشی از روند انجام کار و دستاوردهای ملموس پروژه ارائه داد.

روز پنجشنبه مورخ ۳۱ خرداد ۸۶ جمعی از مدیران سازمان حفاظت محیط زیست پس از بازدید از منطقه حفاظت شده کوه بافق، از بخشی از برنامه های آموزشی انجمن در بافق بازدید کردند. هیات بازدید کننده متشکل بود از:

آقایان دکتر نجفی، معاونت محیط طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست، ابراهیمی، رئیس دفتر حیات وحش و آبزیان سازمان حفاظت محیط زیست، ضیایی، مدیر پروژه حفاظت از یوزپلنگ آسیایی، حسینی، مدیرکل اداره کل محیط زیست استان یزد، کریمی، سرپرست اداره محیط زیست بافق، قنبری و خواجه ای از محیط بانان منطقه حفاظت شده کوه بافق و فرهادی نیا از انجمن یوزپلنگ ایرانی.

گزارش فعالیت های

انجام شده توسط اعضای شورای اسلامی روستا در منزل آقای ماشالله عبداللهی، دهیار روستا به گروه بازدید کننده ارائه شد. جمعی از اهالی روستا در قالب انجمن همیاران سبز شیطان (از توابع شهرستان بافق)، ۲۰۰ نسخه از بروشور گوشتخواران بافق را که توسط انجمن یوزپلنگ ایرانی تهیه و در اختیارشان گذاشته شده بود، به صورت رنگی تکثیر کرده و میان اهالی و چوپانان روستا توزیع کرده بودند. همچنین، فیلم هایی در ارتباط با حیات وحش که قبلا توسط انجمن در اختیارشان قرار گرفته بود، شب ها در خانه ترویج شیطان به نمایش عمومی گذاشته شده بود. ایشان برای ادامه کارها متقاضی فیلم های بیشتر بودند.

آقایان نجفی و ابراهیمی از داشتن همکاران محلی در فعالیت های آموزشی بسیار ابراز خرسندی کردند و درخواست کردند که یوزنامه بافق برای آن ها نیز ارسال گردد.

همچنین در ادامه برنامه آموزشی انجمن در شهرستان بافق، جمعی از مدیران سازمان ملل و سازمان حفاظت محیط زیست از محل پروژه بازدید به عمل آوردند.

این مراسم که با هدف آشنایی با دستاوردهای پروژه تدارک دیده شده بود، در روزهای ۱ و ۲ مرداد ماه گذشته انجام شد. خانم دکتر سیگی باو معاونت نماینده مقیم سازمان ملل متحد در ایران، آقایان کامیاب، ریاست گروه انرژی، محیط زیست و مدیریت سوانح

◇ برگزاری نخستین جشنواره روز حفاظت از یوزپلنگ آسیایی ◇

سرنوشت یوز آسیایی در دست ایرانیان

صحت برای عموم مردم درباره یوزپلنگ، بازی های آموزشی، برگزاری مسابقه نقاشی و پرده خوانی با موضوع یوزپلنگ بود و در پایان نیز بیانیه این روز خوانده شد.

درعین حال، برنامه های آموزشی دیگری نیز در بیش از ۲۰ شهر و روستای سرتاسر کشور با همکاری ادارات کل محیط زیست استان ها و تشکل های غیردولتی طرفدار محیط زیست برگزار شد. اصفهان، شیراز، مشهد، یزد، بافق،

نخستین جشنواره سراسری روز حفاظت از یوزپلنگ آسیایی در روز جمعه ۹ شهریورماه برگزار شد. در این برنامه ها که به ابتکار انجمن یوزپلنگ ایرانی و با همکاری سازمان محیط زیست و تعدادی از تشکل های غیردولتی به صورت سراسری در تهران و ۱۹ شهر و روستای کشور برگزار شد، فعالیت های آموزشی و نمادین متعددی در راستای معرفی یوزپلنگ به عموم مردم صورت گرفت. یوزپلنگ آسیایی که امروزه با جمعیت کمتر از ۱۰۰ قلاده، در آخرین پناهگاه خود، ایران، زندگی می کند یکی از نادرترین گونه های جانوری دنیا به شمار می رود. هدف از نامگذاری این روز به نام روز یوزپلنگ، تنویر افکار عمومی درباره یوزپلنگ ایرانی و ارتقای آشنایی عموم مردم با این گونه در سرتاسر کشور است.

موزه طبیعت و حیات وحش ایران میزبان نخستین جشنواره روز حفاظت از یوزپلنگ ایرانی در تهران و سازمان های دولتی و غیردولتی متعددی برنامه های آموزشی

زاهدان، آبادان، جاجرم، چوپانان نایین، طبس، سمنان، تفت، سمیرم، نیشابور، اقلید فارس و همچنین روستاهای شیطان، دولت آباد، قطروم و باجگان (از توابع شهرستان بافق) از جمله این مکان ها بودند. همکاران انجمن در این شهرستان ها عبارت بودند از:

سازمان حفاظت محیط زیست، پروژه حفاظت از یوزپلنگ آسیایی، انجمن حامیان زمین، انجمن بوم پژوهان، انجمن طرح سرزمین پایدار، کانون پژوهش و حفاظت از طبیعت پایدار محیط بان، کانون آشنایی با حیات وحش، اداره کل محیط زیست استان یزد، اداره کل محیط زیست استان سمنان، اداره کل محیط زیست استان فارس، اداره کل محیط زیست استان اصفهان، شورای اسلامی شهرستان جاجرم، اداره محیط زیست شهرستان جاجرم، اداره محیط زیست شهرستان نایین، فرمانداری بافق، اداره محیط

متنوعی در آن برگزار کردند. این برنامه ها شامل: نمایش فیلم، توزیع بروشور و پوستر،

زیست شهرستان بافق، جمعیت هلال احمر بافق، انجمن راهیان سعادت دولت آباد، انجمن همیاران سبز شیطان، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان بافق، کمیته شهدای گمنام بافق، دهرداری منطقه سبزدهشت، شورای اسلامی روستاهای باجگان، دولت آباد، شادکام، شیطان، قطروم، جمعیت میهن سبز (در ۶ شهر استان یزد)، انجمن حمایت از حیوانات اصفهان، جناب آقای عاقبتی از زاهدان، جناب آقای شنایی از آبادان.

با توجه به استقبال گسترده از برنامه های

اجرا شده، این انجمن در نظر دارد تا ستادی را برای ساماندهی و برگزاری روز حفاظت از یوزپلنگ آسیایی در سال های آتی تشکیل داده و در همین راستا از تمامی سازمان ها، انجمن ها و افرادی که به هر نوعی مایل به همکاری در این زمینه در سراسر کشور هستند، دعوت می شود جهت هماهنگی از طریق وب سایت www.iraniancheetah.org با این انجمن تماس حاصل فرمایند.

پی نوشت:

۱- در نهم شهریور سال ۱۳۷۳ یک یوز ماده که به همراه سه توله اش برای خوردن آب به نزدیکی شهر بافق آمده بودند مورد حمله چند فرد غیرمحملی با چوب و سنگ قرار گرفتند. در این ماجرا دو توله یوز کشته شدند، ماده یوز زخمی فرار کرد و تنها یک توله توسط محیط بانان شهرستان بافق نجات یافت که با نام ماریتا تا سال ۱۳۸۲ در پارک پردیسان تهران زندگی می کرد.

ویژه نامه روز حفاظت از یوزپلنگ آسیایی

”روز حفاظت از یوز آسیایی“ یادآور تلاش مردم بافق برای

حفاظت از یوزپلنگ

روز یکشنبه ۱۱ شهریور سال جاری اولین همایش ”روز حفاظت از یوز آسیایی“ در سالن اداره ارشاد شهرستان بافق برگزار گردید. این همایش با استقبال مردم مواجه شد و جمعی از مردم بافق، امام جمعه بافق، اعضای شورای اسلامی و اهالی روستاهای شیطانور، دولت آباد، قطرم و باجگان، سرپرست اداره محیط زیست بافق، فرماندار بافق، بخشدار بخش مرکزی، دهدار سبزدشت و نمایندگان تشکل های شهرستان در این مراسم شرکت کردند. پس از قرائت قرآن و سرود ملی، همایش با خیر مقدم اسلامی - مدیر بخش آموزش و روابط عمومی انجمن - آغاز گردید. اسلامی به اهمیت تاثیرگذاری نقش تک تک افراد جامعه در سرنوشت یوز در ایران و به خصوص بافق اشاره کرد. سپس شرح زندگی ماریتا توسط یکی از اعضای نوجوان کانون فکری و پرورشی کودکان و نوجوانان بافق به صورت داستان برای حاضرین خوانده شد.

در ادامه زواران - عضو انجمن - در مورد پراکنش، تغذیه یوز و تفاوت آن با سایر گربه سانان صحبت کرد و در رابطه با هر کدام فیلم کوتاهی پخش شد. زواران با اشاره به طعمه های یوزپلنگ، حمله نکردن یوز به شتر و گله هایی که سگ به همراه دارند را یادآور شد. این قسمت با بررسی عوامل تهدید یوز و تاریخچه آن در دنیا و به ویژه ایران ادامه یافت.

برنامه با صحبت کریمی - سرپرست اداره محیط زیست بافق - ادامه یافت. کریمی با اشاره به واقعه ۹ شهریور، تاکید کرد یوزها توسط یک سرباز غیر بومی مورد حمله قرار گرفتند که خوشبختانه با اطلاع مردم بافق به اداره محیط زیست، نهایتاً موفق شدند یکی از توله ها را نجات دهند. وی به بازدید گردشگران خارجی از منطقه حفاظت شده بافق اشاره کرد و این که چقدر این منطقه مورد توجه آنان واقع شده است. کریمی با تاکید بر این که تا کنون مشاهده نشده است، یوز به گله کسی حمله کرده و مانند گرگ تلفات برجای گذاشته باشد؛ گفت امیدوار است همان طور که اکنون در بافق به داشتن معادن و... افتخار می کنیم به داشتن یوزپلنگ هم افتخار کنیم. وی در ادامه از همکاری مردم با اداره محیط زیست بافق تشکر کرد و خاطرنشان کرد که مهمترین همکاری مردم با محیط زیست، وارد نشدن بدون هماهنگی آن ها به منطقه حفاظت شده است.

حجت الاسلام سلیمانی - امام جمعه بافق - در سخنانی به اهمیت رسیدگی و حفاظت از حیوانات در فرهنگ اسلام اشاره کرد. وی با اشاره به سخنان خود در خطبه نماز جمعه بافق در مورد یوزپلنگ گفت خوشحالم که مردم بافق برای حفظ یوزپلنگ تلاش می کنند و امیدوارم از بافق در ایران و دنیا به نیکی یاد شود. امام جمعه بافق به فعالیت های تشکل های بافق در رابطه با یوزپلنگ اشاره کرد و گفت خوشحالم که این همه کار را خود بافقی ها انجام داده اند. تفکری - فرماندار بافق - نیز به قدمت حفاظت

یوزپلنگ، پلنگ، قوچ و میش، کل و بز و جیبر را در خود جای داده است. اما در این میان چیزی که بیش از همه جلب توجه می کند برخورد بسیار زیاد انسان با یوزپلنگ در این شهرستان است. در سال های اخیر مطالعات

از حیوانات در ایران اشاره کرد و گفت در گذشته وقفیاتی برای بز گر و سگ هار وجود داشته است. فرماندار همچنین بر سخنان کریمی تاکید کرد و گفت به یوزپلنگ هم مانند معادن بافق به عنوان سرمایه های شهرمان نگاه کنیم.

در ادامه تشکل های راهیان سعادت دولت آباد، همیاران سبز شیطانور، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان بافق، جمعیت هلال احمر بافق هر یک از برنامه های آموزشی خود در مورد یوزپلنگ گزارشی ارائه دادند.

در کنار همایش نمایشگاهی از دستاوردهای آموزشی تشکل های مذکور برگزار شده بود. از جمله برنامه های جذاب این نمایشگاه کارهای دستی و هنری اعضای کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و ایستگاه نقاشی انجمن راهیان سعادت بود.

شهرستان بافق در استان یزد، از زیستگاه های خوبی برخوردار بوده و جمعیت قابل توجهی از

گسترده ای درباره یوزپلنگ در این مناطق صورت گرفته است، و درحال حاضر انجمن یوزپلنگ ایرانی درحال اجرای یک برنامه آموزشی در این منطقه است.

ویژه نامه روز حفاظت از یوزپلنگ آسیایی

اصفهانی ها و روز حفاظت از یوزپلنگ آسیایی

بوده که متأسفانه در حال حاضر در هیچ یک از مناطق سه گانه استان، یوز زیست نمی کند. در گذشته در منطقه پارک ملی کلاه قاضی و پناهگاه حیات وحش موته به طور رسمی وجود یوز گزارش شده است. این گزارش ها مربوط به پیش از سال ۵۷ است.

استان اصفهان است که به ویژه به خاطر قرار گرفتن در نزدیکی دو منطقه سیاهکوه و دره انجیر یزد ارزش دو چندانی پیدا کرده است. در استان اصفهان، شهرهای نایین و اردستان به عنوان دو زیستگاه یوز به شمار می روند. استان اصفهان از دیر باز از نظر یوز مورد اهمیت

روز چهارشنبه ۱۴ شهریور ماه ۸۶، به مناسبت روز حفاظت از یوزپلنگ آسیایی، انجمن یوزپلنگ ایرانی با همکاری انجمن حمایت از حیوانات و جمعیت طبیعت یاران اصفهان برنامه ای را در کتابخانه کشاورزی این استان برای آشنایی اعضای تشکل های زیست محیطی اصفهان با یوزپلنگ ایرانی و به ویژه وضعیت آن در این استان برگزار کرد.

در این جلسه ابتدا آقای انتخابی - از اعضای جمعیت طبیعت یاران اصفهان- در مورد مسائل کلی گونه های در خطر انقراض صحبت کرده و سپس اعضای انجمن یوزپلنگ ایرانی در رابطه با یوزپلنگ و ویژگی های زیستی آن و وضعیت فعلی آن در سطح کشور و استان اصفهان و به ویژه منطقه شکار ممنوع عباس آباد نایین توضیح دادند. در ادامه درباره برنامه های کلی برای حفاظت از یوز بحث شد. در پایان نیز جلسه پرسش و پاسخ برگزار شد که مورد استقبال حضار قرار گرفت.

شایان ذکر است که منطقه شکار ممنوع عباس آباد نایین بهترین زیستگاه یوزپلنگ ایرانی در

روز حفاظت از یوزپلنگ آسیایی

حتی در خارج از ایران!!

های یوزپلنگ ایرانی و همچنین خوراکی های که خود تهیه نموده بود، پرداخت.

به غیر از ایران، تلاش هایی برای بزرگداشت ۹ شهریور (۳۱ آگوست) روز حفاظت از یوزپلنگ آسیایی در سایر کشورهای جهان انجام گرفت. در آلمان، یکی از اعضای انجمن به معرفی یوزپلنگ ایرانی از طریق برخی سایت های اینترنتی پرمخاطب آن کشور پرداخت. در نامیبیا، خانم لاری مارکر که مدیر بنیاد حفاظت از یوزپلنگ است، به اطلاع رسانی از وب سایت آن بنیاد درباره این روز پرداخت. خانم کتابون افشار نیز با آماده نمودن یک غرفه کوچک و زیبا در مرکز سرطان شناسی سوئیس، به فروش کارت پستال

روز حفاظت از یوزپلنگ آسیایی در بخش چوپانان

(منطقه شکار ممنوع عباس آباد)

نام روستای خود در میان زیستگاه های یوزپلنگ (در پوستر روز ملی حفاظت از یوزپلنگ آسیایی و بروشورها) و قرار گرفتن منطقه عباس آباد در میان آخرین زیستگاه های یوزپلنگ بسیار استقبال کرده و با علاقه در مورد یوزپلنگ و وضعیت کلی آن و اهمیت منطقه در میان دیگر مناطق زیست یوز صحبت می کردند همچنین مسئولین شورای اسلامی چوپانان خواهان تخصیص امکانات بیشتر برای محیط بانی چوپانان بودند پاسگاه نیروی انتظامی چوپانان

روز جمعه ۹ شهریور ماه در یکی از مهمترین زیستگاه یوزپلنگ ایرانی یعنی در استان اصفهان، همزمان با دیگر زیستگاه های یوزپلنگ در سراسر کشور، برنامه هایی به منظور آشنایی مردم محلی در روستای چوپانان (از توابع شهرستان نایین) توسط انجمن یوزپلنگ ایرانی با همکاری اداره محیط زیست نایین برگزار شد نصب پلاکاردهایی با مضمون حفاظت از یوزپلنگ، صحبت با مسئولین محلی به ویژه اعضای شورای اسلامی بخش چوپانان، توزیع بروشور و

تصاویر مرتبط با یوزپلنگ در میان مردم محلی و صحبت با اهالی در مورد اهمیت شرکت مردم در برنامه های حفاظت از یوزپلنگ و زیستگاه ها از جمله این برنامه ها بود همچنین در هنگام اقامه نماز جمعه، برای اهالی روستا جلسه ای به منظور آشنایی با یوزپلنگ و تهدیدهای آن و همچنین آشنایی با منطقه شکار ممنوع عباس آباد نایین برگزار شد

در پایان برنامه روز ملی حفاظت از یوزپلنگ ایرانی در چوپانان برای ارگان های مربوط نیز به صورت حضوری توضیحات مبسوطی ارائه داده شده یا از طریق ارسال بروشور و پوستر اطلاع رسانی گردید. به ویژه پاسگاه نیروی انتظامی چوپانان، اداره راهنمایی رانندگی خور - جندق، معدن نخلک (انارک)، اورژانس و بسیج چوپانان، بخشداري انارک که چوپانان زیر نظر این بخشداري قرار دارد مردم محلی از دیدن

نیز با استقبال از برنامه های حفاظتی برای منطقه عباس آباد، همچون گذشته آمادگی خود را برای برخورد با متخلفین اعلام کرد

لازم به ذکر است که منطقه شکار ممنوع عباس آباد نایین در حال حاضر مهمترین زیستگاه یوزپلنگ ایرانی در استان اصفهان است که به سبب قرار گرفتن در میان چندین منطقه زیست یوز (در استان های یزد و سمنان) اهمیت دو چندانی به خود گرفته است. این منطقه با حدود ۴۰۰۰۰۰ هکتار وسعت در جنوب روستای چوپانان قرار گرفته و طبق بررسی های انجمن که با همکاری اداره محیط زیست شهرستان نایین انجام شده، تا به حال تصاویر گربه ساتانی مانند گربه شنی، کاراکال و گربه وحشی از این منطقه به دست آمده است همچنین خود یوزپلنگ بارها توسط مردم محلی مشاهده و گزارش شده است.

ویژه نامه روز حفاظت از یوزپلنگ آسیایی

باغ وحش ارم در روز یوز چه کرد!

۹ شهریور باغ وحش ارم تهران نیز میزبان یوزپلنگ ها بود. انجمن حامیان زمین با همکاری انجمن یوزپلنگ ایرانی و باغ وحش ارم در این روز جشنواره یک روزه "روز حفاظت از یوز آسیایی" را برگزار کردند. در این جشنواره که با استقبال گسترده خانواده ها مواجه شده بود، برنامه های متنوعی برای کودکان و نوجوانان اجرا شد. یکی از این برنامه ها کارگاه اطلاع رسانی درباره یوزپلنگ ایرانی بود. در این کارگاه که گردانندگان آن تعدادی از دانش آموزان آموزش دیده بودند، کودکان خصوصیات ظاهری یوزپلنگ را شمرده و با شکل ظاهری آن آشنا می شدند. در ایستگاه کاردستی نیز کودکان به وسیله الگوهای که در اختیارشان قرار گرفته بود یوزپلنگ های کاغذی ساختند. ایستگاه نقاشی یکی دیگر از برنامه های اجرا شده بود و در آن بچه ها نقاشی های زیبایی از یوزپلنگ کشیده و یا الگوهای آن را رنگ آمیزی کردند. برای شناخت اعضای مختلف بدن یوزپلنگ و تمایز با سایر جانوران و زیستگاه آن نیز یک مسابقه تصویری برای بچه ها طراحی شده بود تا آن ها، اطلاعات مناسبی در مورد یوزپلنگ به دست آورند. مسابقه طناب کشی یکی دیگر از بخش های جذاب این جشنواره بود. در پایان مسابقات، به برگزیدگان جوایزی

به رسم یادبود اهدا گردید. در ایستگاه گریم نیز صورت بچه ها به شکل یوزپلنگ گریم شد. در بخشی دیگر از برنامه کلیاتی در مورد محیط زیست و حفاظت از حیات وحش به بازدیدکنندگان ارائه شد. بروشور ویژه این برنامه هم که حاوی اطلاعاتی در مورد یوزپلنگ، ماریتا و "روز حفاظت از یوز آسیایی" بود در اختیار تمام بازدیدکنندگان قرار گرفت. در این جشنواره بخشی هم برای ارائه محصولات آموزشی در مورد یوزپلنگ اختصاص یافته بود.

پوسترهایی نیز با موضوع یوزپلنگ در میان مردم توزیع شده و یک مسابقه دو نیز با همکاری اداره تربیت بدنی این شهرستان برگزار گشت. پناهگاه حیات وحش میاندشت یکی از مهمترین زیستگاه های یوزپلنگ در کشور به شمار می رود که جمعیتی بالغ بر ۶ تا ۱۰ قلاده یوزپلنگ در آن زیست می کنند.

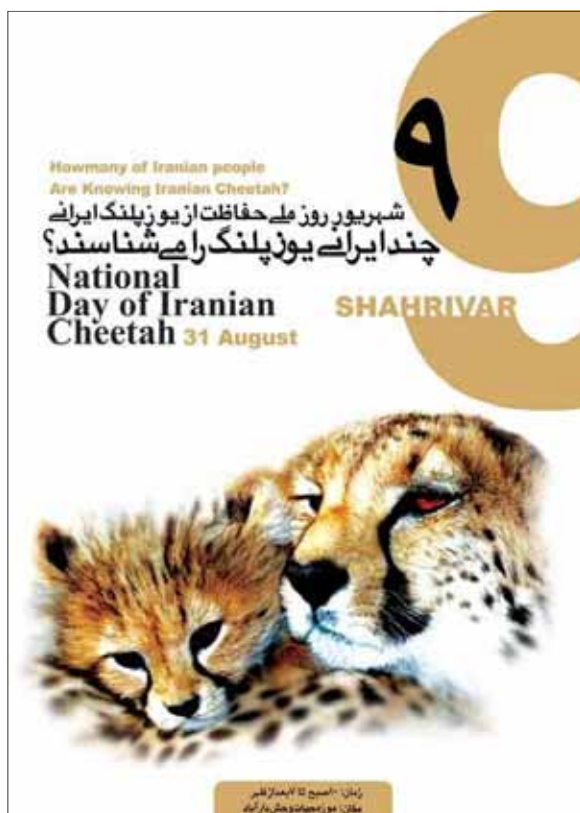
پارچه نوشته هایی در نقاط پرتردد شهر با مضمون حفاظت از یوزپلنگ و منطقه میاندشت نصب شد. همچنین، حجت الاسلام والمسلمین موسوی، امام جمعه این شهرستان، بخشی از سخنان خود را به صحبت، پیرامون این گونه ارزشمند اختصاص داد. در کنار آن، تراکت ها، بروشورها و

شهرستان جاجرم در نزدیکی پناهگاه حیات وحش میاندشت در استان خراسان شمالی نیز میزبان برنامه های روز حفاظت از یوزپلنگ آسیایی بود. در این برنامه ها که به همت شورای اسلامی شهرستان جاجرم و با همکاری انجمن یوزپلنگ ایرانی و اداره محیط زیست این شهرستان برگزار شد،

روز حفاظت از یوزپلنگ آسیایی در شهرستان جاجرم

بیانیه "روز حفاظت از یوزپلنگ آسیایی"

اعم از دولتی و غیر دولتی، نامگذاری نهم شهریور را به عنوان "روز حفاظت از یوز آسیایی" پیشنهاد کرده و اعلام می کنیم، تمام آنچه را که در توان داریم، برای حفاظت از آخرین بازمانده های یوز آسیایی به کار می بندیم و در این راه از هیچ تلاشی فروگذار نخواهیم کرد؛ و نیز، از همه هموطنان سبز اندیشمان می خواهیم تا خطر انقراض را جدی بگیرند. خطر انقراض و از دست دادن یکی دیگر از دارایی های ارزشمند میهن مان ایران را و برای انجام این مهم، از تمام اقشار جامعه و نهادهای دولتی و غیردولتی دعوت می کنیم، تا دست در دست یکدیگر، همدلی و همکاری کنیم. چه این همکاری در حد آموزش یک جمله درباره یوز باشد، چه فعالیت میدانی، در شرایط سخت بیابان؛ و چه تصمیم گیری های کشوری برای حفظ این شاهکار خلقت. امیدواریم که با یاری و حمایت یکدیگر، بتوانیم این امانت دیرین را به آیندگان تحویل دهیم. تا تسکینی باشد -هرچند ناچیز- برای آلام بزرگ طبیعت زخمی.

سیزده سال از آنروز می گذرد. از زمانی که یک توله یوز آسیایی نادر، از مرگ حتمی نجات پیدا کرد. توله یوزی که همراه خانواده اش، گرفتار ترس مردم شده بود. ترسی که ناشی از عدم آگاهی آنان بود. شاید اگر پیش از آن می دانستند که یوزپلنگ، خطری برای آنان و گله هایشان ندارد، اگر می دانستند یوزپلنگ در چه وضعیتی قرار دارد؛ و اگر می دانستند میراث دار یکی از گرانبهاترین مخلوقات هستی اند، این چنین گرفتار ترس نمی شدند. این حادثه برای ما نمادی است از اهمیت توجه به امر آموزش. آموزش به عموم مردم؛ چه در قالب یک چوپان و چه در قالب یک دولتمرد. مردمی که به شکل مستقیم و غیر مستقیم بر زندگی یوزپلنگ و سایر عناصر حیات تاثیر می گذارند؛ و ماییم همان مردمی که باید بدانند چه میراث گرانبهایی در اختیار دارند؛ و چه مسئولیت سنگینی در برابر موجودات دیگر (به عنوان جاندار ذیشعور) بر دوش دارند. و امروز، ما گروه های حامی محیط زیست،

ویژه نامه روز حفاظت از یوزپلنگ آسیایی

و اکنون گرگ ها

آهو و قوچ و میش را در خود نگاه می دارد. بخشی از جمعیت گرگ ها بین این دو منطقه در رفت و آمد بوده و انجمن یوزپلنگ ایرانی در نظر دارد تا به منظور ارتقای کیفی این مطالعه، پژوهش هایی را نیز در منطقه موته انجام دهد. شایان ذکر است که موته در گذشته یکی از زیستگاه های یوزپلنگ در کشور به شمار می آمده و اخیراً نیز گزارش های مستندی از زیست این جانور در این منطقه به دست آمده است.

از پرسش های اساسی در برابر مدیران حیات وحش کشور است. براساس مطالعات مقدماتی صورت گرفته، آهو مهمترین طعمه گرگ ها در این منطقه به شمار می آید. درعین حال، این طعمه خوار، خسارات زیادی را به دام های اهلی وارد می سازد. پناهگاه حیات وحش قمشلو یکی از منحصر به فردترین زیستگاه های حیات وحش در کشور به شمار می رود و در کنار پناهگاه حیات وحش موته (که در همسایگی آن واقع شده) بالاترین تراکم سمداران از قبیل

نخستین مطالعه بوم شناختی درباره گرگ خاکستری، در پناهگاه حیات وحش قمشلو اصفهان آغاز گردید. این مطالعه توسط انجمن یوزپلنگ ایرانی و با همکاری اداره کل محیط زیست استان اصفهان و پژوهشکده علوم محیطی دانشگاه شهید بهشتی، از تابستان سال جاری در این منطقه درحال جریان است. مهمترین هدف این پژوهش، بررسی تأثیر گرگ به عنوان مهمترین طعمه خوار منطقه بر علفخواران اهلی و وحشی می باشد که همواره یکی

یوز ایرانی بین المللی می شود

توسط اعضای انجمن را دریافت نمایند. نگارخانه ای از تصاویر حیات وحش ایران در کنار جامعترین آرشیو علمی درباره یوزپلنگ ایرانی از دیگر بخش های این وب سایت به شمار می رود. انجمن یوزپلنگ ایرانی در حال طراحی وب سایت جدیدی می باشد که در آن تمامی علاقه مندان، محیط بانان، شکارچیان و غیره از سراسر ایران می توانند تصاویر و مشاهدات خود از طبیعت ایران را با یکدیگر اشتراک بگذارند.

همزمان با ششمین سالگرد تأسیس انجمن (مرداد ۱۳۸۶)، بخش انگلیسی زبان وب سایت انجمن به آدرس www.iraniancheetah.org بازسازی شد. طراحی این وب سایت جدید، از پاییز سال ۱۳۸۴ توسط هاجر عندلیبیان و محمدصادق فرهادی نیا صورت گرفت. در این پایگاه، آخرین اخبار درباره حیات وحش ایران و به خصوص یوزپلنگ آسیایی به اطلاع بازدید کنندگان خارجی می رسد. همچنین در بخش کتابخانه وب سایت، علاقمندان می توانند گزارش ها و مقالات نوشته شده

یوزپلنگ را در پارک ساعی ملاقات کردیم

طرح سامانه نشاط توسط شهرداری تهران در مناطق مختلف شهری در پارک ها به مدت حدود یک ماه به اجرا در آمد.

مرداد ماه گذشته انجمن یوزپلنگ ایرانی در نمایشگاه پارک ساعی شرکت کرد. در این برنامه که در روزهای ۱۹ و ۲۰ مردادماه و در قالب طرح سامانه نشاط شهرداری منطقه ۲ تهران انجام شد، انجمن با انجام فعالیت های آموزشی، به اطلاع رسانی در مورد آخرین بازمانده های یوزپلنگ آسیایی پرداخت. نیک فکر و وزیری نسب از اعضای انجمن در این نمایشگاه با توضیحات شفاهی و توزیع بروشور و کارت پستال میان بازدیدکنندگان، جمعیت زیادی را در این نمایشگاه مخاطب قرار دادند. این اقدام که با هدف آموزش عموم مردم انجام شده بود، با استقبال خوب بازدیدکنندگان مواجه شد.

انجمن یوزپلنگ ایرانی از:

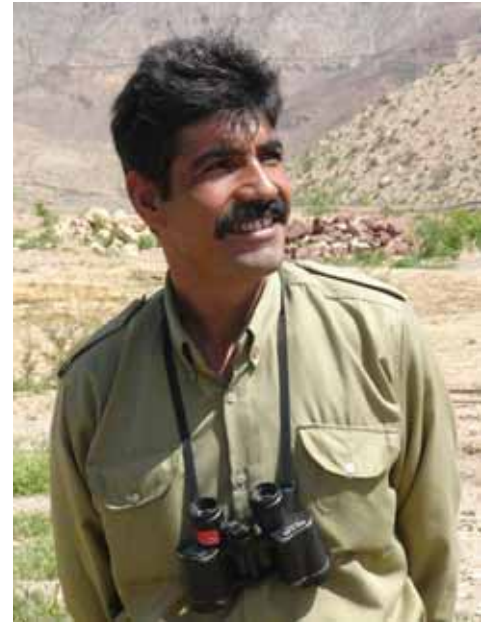
معاونت محیط طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست
دفتر حیات وحش و آبریزان سازمان حفاظت محیط زیست
پروژه حفاظت از یوزپلنگ آسیایی
دفتر هدایای کوچک برنامه عمران سازمان ملل متحد (UNDP/GEF/SGP)
اداره کل محیط زیست استان اصفهان
اداره کل محیط زیست استان تهران
اداره کل محیط زیست استان خراسان شمالی
خانم دکتر کنایون افشار از مرکز سرطان شناسی سوئیس
آقای دکتر مجید سیدی
آقای ایمان وزیری نسب
آقای مهندس عاقبتی
آقای دکتر فتاحی

به سبب حمایت مالی و از:

اداره کل محیط زیست استان یزد
اداره محیط زیست شهرستان جاجرم
اداره محیط زیست شهرستان بافق
اداره محیط زیست شهرستان نجف آباد
اداره محیط زیست شهرستان نطنز
اداره محیط زیست شهرستان کاشان
اداره محیط زیست شهرستان نایین
اداره محیط زیست استان فارس
شورای اسلامی شهرستان جاجرم
موزه طبیعت و حیان وحش ایران (دارآباد)
سرپرست و محیط بانان منطقه حفاظت شده کوه بافق
سرپرست و محیط بانان پناهگاه حیات وحش میانداشت
سرپرست و محیط بانان پناهگاه حیات وحش قمشلو
سرپرست و محیط بانان منطقه حفاظت شده قرخود
سرپرست و محیط بانان منطقه حفاظت شده البرز مرکزی
سرپرست و محیط بانان منطقه شکارممنوع عباس آباد چوپانان
مجله شکار
مجله موج سبز
تشکل غیر دولتی جمعیت فروغ زنان اسفرااین
اداره آموزش و پرورش شهرستان بافق
مدیران مدارس راهنمایی شهرستان بافق
اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی شهرستان بافق
مدیریت، معاونت و داوطلبین جمعیت هلال احمر شهرستان بافق
به دلیل حمایت های معنوی کمال تشکر را دارد.

دوستان عزیز؛

خواهشمند است در صورت تغییر نشانی پستی، در اسرع وقت نشانی جدید را همراه با کد پستی از طریق تلفن یا ایمیل به اطلاع ما برسانید.

کتابی تحت عنوان "سوسیوبیولوژی: تلفیق نوین" توسط عبدالحسین وهاب زاده به فارسی برگردانده شد. این اثر، به مطالعه مبانی زیست شناختی رفتار اجتماعی موجودات زنده می پردازد. شایان ذکر است که از استاد وهاب زاده تابحال نزدیک به ۲۰ عنوان کتاب معتبر در زمینه علوم زیستی منتشر شده است.

در یکی از روستاهای بخش گجور شهرستان چالوس، پلنگی به یک چوپان حمله نمود. جالب آنکه رئیس اداره محیط زیست این شهرستان پس از چند روز با نامه احضاریه دادگاه روبرو شد که چوپان مذکور به خاطر حمله پلنگ، از او شکایت کرده است!!!

طبق اعلام اداره کل محیط زیست استان فارس، ۳۰۰۰ فلامینگو که به دلیل پایین رفتن سطح آب در نتیجه بستن سد روی رودخانه های ورودی به دریاچه بختگان در آستانه مرگ حتمی قرار داشتند، با همیاری مردم محلی روستاهای اطراف به دریاچه هدایت شدند. این اقدام، نمونه مناسب و شایسته ای از همکاری جوامع محلی و سازمان محیط زیست برای حفظ جانوران است. درعین حال، متأسفانه بیش از ۲۰۰۰ فلامینگو نیز در پی بروز خشکی از بین رفتند.

یکی از دو یوزپلنگی که توسط پروژه حفاظت از یوزپلنگ روی آن ردیاب ماهواره ای نصب شده بود، پس از شکار یک بز وحشی در منطقه حفاظت شده بافق، توسط یک پلنگ بالغ از پا درآمد. لاشه یوزپلنگ مذکور برای بررسی های بیشتر به دفتر این پروژه در تهران منتقل شده است.

پلنگ بالغی در روستای دیزج شهرستان گرمی مغان استان اردبیل توسط نیروی انتظامی از پا درآمد. طبق اعلام ایرنا، این پلنگ وارد یکی از منازل روستا شده و چند نفر را نیز زخمی کرده بود. انجمن یوزپلنگ ایرانی با ارسال نامه ای به اداره کل محیط زیست استان اردبیل نسبت به صحت و سقم این خبر ابراز تردید نموده و برای بررسی حادثه اعلام آمادگی نموده، ولی هنوز پاسخی از اداره کل محیط زیست اردبیل دریافت نشده است.

پلنگ ماده جوانی توسط چوپانان در نزدیکی روستای باش کلاته منطقه حفاظت شده قرقود در استان خراسان شمالی با شلیک گلوله از پا درآمد. پس از دیده شدن پلنگ در نزدیکی گله دامهای اهلی، سگها جانور را دنبال کرده و پلنگ به بالای درختی پناه می برد. چوپانان بر سر کشتن پلنگ یا رها نمودن آن بحث می نمایند و سرانجام تصمیم به از پا درآوردن جانور می گیرند. ولی حین بالا آوردن اسلحه توسط ضارب برای نشانه رفتن به سمت پلنگ، تیری از اسلحه به سمت یکی از چوپانان شلیک شده و باعث مرگ او می گردد. سایر همراهان به ضارب توصیه می کنند که برای اثبات غیرعمدی بودن قتل، پلنگ را نیز از پا درآورد. شایان ذکر است که فرد مقتول همان فردی بوده که بر شکار پلنگ اصرار داشته و سایرین را متقاعد به کشتن جانور نموده بود.

اطلس مناطق حفاظت شده ایران در بیست و سومین نمایشگاه بین المللی نقشه (۴ تا ۱۰ آگوست ۲۰۰۷- مسکو) که از سوی انجمن بین المللی کارتوگرافی برگزار شد، به عنوان دومین اطلس برتر جهان انتخاب شد.

طبق اعلام یکی از اهالی شهرستان بافق، یوزپلنگی وارد شهر شده که پس از بررسی محیط بانان منطقه بافق، مشخص گردید که جانور مذکور کاراکال بوده است. خوشبختانه در نتیجه فعالیت های آموزشی صورت گرفته در این شهر، مردم نسبت به وضعیت حیات وحش این منطقه بیش از پیش حساس شده و اداره محیط زیست را در جریان هر اتفاقی قرار می دهند.

شورای عالی محیط زیست در شرف انحلال و ادغام با سایر شوراهای عالی تحت نظر ریاست جمهوری قرار گرفت.

علی خواجهای محیط بان آرام و کم حرف منطقه حفاظت شده کوه بافق است. عکس نمی گیرد، مصاحبه نمی کند و وقتی هر طور شده راضی اش می کنیم تا با ما گفتگو کند، کوتاه پاسخ می دهد، می خندد و گاهی از جواب دادن طفره می رود. در یک کلام خوی طبیعت دارد.

اهل صادق آباد بافق است و ۲ فرزند دارد که آنها هم به طبیعت علاقمندند. دخترش سوم دبستان و پسرش سوم راهنمایی است. ۱۲ سال از عمر ۳۵ ساله اش را به محیط بانی پرداخته و پیش از آن نیز دامدار بوده است. دامداری اش برمی گردد به زمانی که منطقه هنوز حفاظت شده نبود.

عاشق بیابان و طبیعت است و این را مهم ترین خصوصیتی می داند که یک محیط بان باید داشته باشد. آشنایی با منطقه را هم خصوصیت دیگر یک محیط بان می داند. خودش از کودکی چوپان و دامدار بوده و همین باعث شده تا این دو ویژگی را به خوبی داشته باشد و یکی از بهترین محیط بانان منطقه باشد.

بیشتر وقتش را در بیابان می گذراند. هفته ای ۶ روز. زمستانها تا دیر وقت شب و تابستانها گاه شب را نیز در بیابان می گذراند. چشمه ها را تمیز و شن ریزی می کند که حیوانات زالو نخورند. با موتور، ماشین یا پیاده برای سرکشی به منطقه و حیوانات می رود. سرکشی به چشمه ها در سال های خشک، علوفه ریزی، تعقیب و گرفتن متخلفین احتمالی و تحویل آنها به قانون نیز از جمله کارهایی است که در این ۶ روز انجام می دهد.

زیاد یوزپلنگ دیده است. طی ۲ سال گذشته ۷ بار! می گوید: "اوایل سال ۸۴ در منطقه حفاظت شده کوه بافق دم غروب یک یوز دیدم که ایستاده بود کنار جاده، ۵ متری، با موتور خاموش نزدیک شدم، فرار کرد و تا ۸-۹ دقیقه می دیدمش. او اعتقاد دارد که با آن که تعداد یوزپلنگ کمتر از پلنگ است اما دیدن پلنگ سخت تر است، چون بیشتر در کوهند. خودش اولین بار که پلنگ دیده خیلی هیجان زده شده است. ماجرا به ۵ سال پیش برمی گردد که حدود ساعت ۵ عصر یک قلاده پلنگ را در منطقه آریز دیده است.

"این ماییم که رفتیم تو منطقه زندگی حیوانات، پس نباید اونا رو اذیت کنیم" این جمله ای است که همیشه به مردم یادآوری می کند. معتقد است مردم باید مراقب دامشان باشند، نه این که دام را ول کنند در بیابان و شب راحت بخوابند و اگر پلنگ به دام زد از دست پلنگ عصبانی شوند!

دوربین تله ای برای همه!

سردبیر:

فاطمه حسینی زوارثی

تحریریه خبر:

حمید رضا میرزاده

ویرایش ادبی:

نازنین نظری فردوس

صفحه آرایی:

حمید رضا میرزاده

همکاران این شماره:

مرتضی اسلامی دهکردی

نریمان اسماعیلی

سارا باقری

محمد بهشتی زواره

محمد صادق فرهادی نیا

باقر نظامی

این شماره با حمایت مالی جناب آقای

بهرنگ امین تفرشی به چاپ رسیده است.

پس همین امروز با تنها نمایشگاه و فروشگاه دوربین های تله ای در ایران تماس بگیرید!

آیا می دانید که درحال حاضر بیش از ۳۰ درصد ادارات کل محیط زیست سرتاسر کشور، با فناوری دوربین های تله ای مجهز شده و کارشناسان و دانشجویان متعددی در سرتاسر کشور، با استفاده از این وسیله کارآمد درحال مطالعه روی گونه های مختلف جانوری هستند؟ درحال حاضر، بیش از ۱۵۰ دستگاه دوربین در مناطق مختلف کشور مشغول ثبت لحظه های نادر از حیات وحش کشورمان هستند!

انجمن یوزپلنگ ایرانی به عنوان نخستین و عمده ترین ارائه کننده دوربین های تله ای در کشور، بهترین دوربین ها را با مناسب ترین بها ارائه می کند. شاید باور کردنی نباشد، ولی حتی دانشجویان نیز می توانند برای پایان نامه های خود، دوربین تله ای تهیه کنند.

کلیه منافع مالی حاصل از
فروش این دوربین ها صرف
آموزش مردم محلی در
زمینه حیات وحش می گردد!

انجمن یوزپلنگ ایرانی، یک سازمان غیردولتی زیست محیطی، مستقل و غیرانتفاعی است که از سال ۱۳۸۰ برای حفظ آخرین بازمانده های یوزپلنگ ایرانی فعالیت می کند. اهداف این انجمن عبارتند از:

- ۱) مطالعه و تحقیق در مورد ۵ گوشتخوار بزرگ جثه ایران و زیست بوم های مرتبط با آن ها؛
 - ۲) تنویر افکار عمومی به منظور ارتقای سطح آگاهی جامعه در مورد محیط زیست، حیات وحش و گوشتخواران بزرگ جثه؛
 - ۳) ارائه راهکارهای کاربردی به منظور کاهش تعارض میان مردم محلی و گوشتخواران بزرگ جثه، به خصوص یوزپلنگ؛
 - ۴) حفاظت از گوشتخواران بزرگ جثه و زیستگاه های آن ها، به ویژه یوزپلنگ.
- برای کسب اطلاعات بیشتر درمورد انجمن و فعالیت های آن با ما تماس بگیرید:

تلفن/فکس: ۸۸۰۰۵۹۲۶ (۰۲۱)

همراه: ۰۹۳۳۱۳۰۷۵۶ - ۰۹۳۲۹۰۸۲۷۶۴

نشانی پستی:

تهران، صندوق پستی ۸۵۴۹-۱۴۱۵۵

نشانی دفتر: تهران، خیابان کارگر شمالی، روبروی مرکز

قلب، خیابان شکرالله، پلاک ۵، طبقه دوم، واحد ۵

پست الکترونیک:

info@iraniancheetah.org

وب سایت:

www.iraniancheetah.org

◆ دانشگاه صنعتی اصفهان با همکاری اداره محیط زیست شهرستان نایین و انجمن یوزپلنگ ایرانی، درحال انجام مطالعه ای روی گربه سانان منطقه شکار ممنوع عباس آباد هستند و فناوری دوربین های تله ای کمک بسیار زیادی برای ثبت تصاویری بدیع از انواع جانوران، به خصوص کاراکال و گربه وحشی نموده است.

